

Forfatter: Knudsen, Jakob

Titel: Gjæring Afklaring

Citation: Knudsen, Jakob: "Gjæring Afklaring", i Knudsen, Jakob: *Gjæring Afklaring*, udg. af Poul Zerlang , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 424. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-knudsenj01val-shoot-idm140346602824128.pdf> (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Gjæring Afklaring

Udgaver

1. udgave, kaldet 1. oplag, af *Gjæring* udkom i 1902, trykt i 1250 eksemplarer. *Afklaring* udkom ligeledes i 1902, i 1500 eksemplarer. I 1903 udkom 2. oplag af *Gjæring* i 1000 eksemplarer, medens der ikke kom noget oplag af *Afklaring*. Senere er bøgerne udkommet i 1917, 1941 og 1949. Det kan tilføjes, at JK i *Højskolebladet*, nr. 14, 1902, lod trykke »Brudstykke af en om kort Tid udkommende ny Roman af Jakob Knudsen«. Brudstykket svarer til s. 38: »saa snart Dampskibet« til s. 43: »søsyge alle sammen«, med andre ord beretningen om rejsen til København med besøget hos Grundtvig som den store oplevelse.

Sammenligner man oplagene 1902 (1), 1917 (2), 1941 (3) og 1949 (4), (idet man ser bort fra *Gjæring* 1903, der ligger tæt op ad *Gjæring* 1902), finder man ligheder og forskelle mellem oplagene. I de fleste tilfælde er forholdet *enten* det, at man i 1949 moderniserer overfor de tre ældre oplag (*Vantroes* > 1949: *Vantros*), *eller* at man griber bagom 2. og 3. oplag til 1. (*Trolddomsmester* > *Troldmester* > *Troldmester* > *Trolddomsmester*).

Denne udgave af G.-A. er således sammenholdt med håndskrifterne og senere udgaver. Det har haft flg. konsekvenser: Førsteudgaven er i videst muligt omfang benyttet som trykgrundlag, og der er kun rettet, hvor der er tale om åbenlyse trykfejl (s. 64 *Gjertud* > *Gjertrud*, s. 155 *langtsomt* > *langsomt*), inkonsekvent stavning af navne o.lign. (s. 148 *Nordby* > *Nordbye*, s. 239 *Winstrup* > *Wintrup*), decideret meningsløs interpunktion (s. 177 *idet, hun* > *idet hun*) og endelig i tiltaleformen *de/dem/deres* > *De/Dem/Deres*.